

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ · ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' ΕΤΟΣ 29^ο | ΑΘΗΝΑΙ | — 15 ΜΑΡΤΙΟΥ 1915 | ΑΡΙΘΜΟΣ 1060

ΕΙΚΟΣΙ ΕΝΝΕΑ ΕΤΗ

Ένα παρελθόν μακρυνό, τόσο μακρυνό, ώστε νά φαίνεται θαμπό μέσα εις πέπλους οπαλένιους, πού έσώριασεν έπάνω του ό χρόνος με τό πέρασίά του. Πέπλους πού φωτοβολούν όλα τά χρώματα μιάς ωραίας αύγης και πού κάπου κάπου σκιάζονται από σύνεφα καταγιδος και παροδιζών τρικυμιών.

Τό παρελθόν αυτό φέρει έπάνω του είκοσι όκτώ χρόνια. Ήμουν τότε πολλή νέα, πολύ ένθουσιώδης, με ωραία όνειρα και ωραιότερα ιδανικά. Αίφνηδώς από μίαν έσωτερικήν ανάγκην συνέλαβα έξαφνα και άμελέτητα την ιδέαν νά γράψω. Τί; Όχι βέβαια ποιήματα, ως έγραφαν τότε μερικές γυναίκες, αλλά κάτι περί θετικόν, περί ούσιαστικόν, περί χρήσιμον.

Και μέσα εις όλίγας ήμέρας έπηρα την απόφασίν μου.

Θά έγραφα μίαν έφημερίδα διά τās γυναίκας. Μέσα εκεί θά ήμπορούσα νά συγκεντρώσω κάθε τι πού σχετίζεται με την ζωήν της γυναίκος, με τόν σκοπόν και τόν προορισμόν της, με την εύτυχίαν της και με την δυστυχίαν της, με τό παρόν της τό μέτριον και με τό μέλλον της, πού ήμπορούσε νά γίνη ωραίο, μεγάλο φωτεινό.

Με την αισιοδοξίαν πού με χαρακτηρίζει, με την τόλμην και άποφασιστικότητα πού υπήρξαν ανέκαθεν τά μεγαλείερά μου έφόδια, χωρίς νά ζητήσω την συνδρομήν και την ύποστήριξιν κανένος, όπως γίνεται εις τοιαύτας περιστάσεις,

έτοιμάσα μόνη μου τό πρώταν φύλλον της « Έφημερίδος τών Κυριών » με διάφορα γυναικεία ψευδώνυμα.

Ό πολύς κόσμος τών γυναικών την έδέχθη με ένθουσιασμόν, οι όλίγοι, οι λόγοι και οι δημοσιογράφοι με άδιαφορίαν και με είρωνικά λόγια. Ήμην τόσον άγνωστη εις όλους, ώστε έμεινα άδιάφορος διά τούς έμπαιγμούς και έξηκολούθησα τό έργον μου.

Σιγά, σιγά, ή έργασία μου, καθαρώς δημοσιογραφική, ανάλογος με την αντίληψιν του κόσμου προς τόν όποιον άπευθύνετο έσημάτισεν ιδίαν φυσιογνωμίαν, ίδιον χαρακτήρα. Με τόν καιρόν απέκτησε μεγάλην δημοτικότητα. Τά κύρια άρθρα μου είτε έξήραν την γυναίκα, είτε την κατέρριναν δι' ώρισμένας αδυναμίας της είχαν γίνει διά τās αναγνωστρίας μου άρθρα πίστewς.

Ή έπιτυχία αυτή με έκαμε τολμηροτέραν. Ή Έφημερίς δέν ε'χε ακόμη έξ μηνών ζωήν, όταν ήρχισα νά δημοσιεύω ιδέας νεωτέρας, όχι βέβαια χειραφετήσεως της γυναικός διά της ψήφου, αλλά διά της έργασίας. Και έξήτησα την έργασίαν αυτήν όσον τό δυνατόν εύγενεστέραν, εις κάθε κλάδον, εις κάθε κοινωνικήν σφαιραν μέχρι και τών άνωτάτων ακόμη.

Τούς δημοσιογραφικούς αγώνας παρηκολούθει μία δρώσις παράλληλος προπαγάνδας και έφαρμογής πάσης ιδέας, διά της ίδρύσεως σωματείων, διά της διοργανώσεως κάθε είδους γυναικείας ομαδικής ενεργείας, διά συμμετοχής εις γυναικεία συνέδρια εις τās μεγάλας πρωτευού-

σας τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς. Τὸ Κυριακὸν Σχολεῖον, ἡ Ἐνωσις τῶν Ἑλληνίδων μὲ ἰδρύματα πολλά, ἐξ ὧν σπουδαιότατον τὸ τῆς Οἰκοκυρικῆς καὶ Ἐπαγγελματικῆς Σχολῆς, τὸ Λύκειον τῶν Ἑλληνίδων μὲ τὴν ἐθνικωτάτην καὶ ἐξευγενιστικὴν ἀποστολὴν του εἶναι δημιουργήματα τῆς δράσεως αὐτῆς.

Αἱ Ἑλληνίδες παρηκολούθουν μὲ ἐνθουσιασμόν τὴν ἐξέλιξιν αὐτῆν τῆς προόδου των μὲ σημαίαν τὴν Ἐφημερίδα, ἡ ὁποία εἶχεν εὔρει τὴν θέσιν της εἰς τὰ πτωχόσπιτα τῶν μικρῶν τάξεων ὅσον καὶ εἰς τὰ μέγαρα τῶν μεγάλων.

Συνέβη συχνά, ὡς μοῦ ἔγραφαν ἀναγνώστριά μου μικρῶν ἐπαρχιακῶν πόλεων, ἡ «Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν» νὰ ἔκαινε τὸν γῦρον τῆς πόλεως, κυκλοφοροῦσα εἰς τὰ χέρια κάθε γυναικός, ἡ ὁποία εἴξευρεν ἀνάγνωσιν. Φυσικὰ ὑπὸ τοιούτους ὅρους δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἐξυπηρετῆ καὶ τὴν φιλολογίαν, ὅπως θὰ τὸ ἐπεθύμουν. Διότι εἴξευρα, ἔχα σχηματίσει τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ «Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν» ὡς ὄργανον κοινωνικῶν καὶ οἰκογενειακῶν ζητημάτων εἶχεν ἐλύσει τὴν προσοχὴν καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τῆς μεγάλης μερίδος τῶν ἀναγνωστριῶν της. Ἐνα μνησιτόρημα μὲ ὀρισμένα ἠθικὰ συμπεράσματα τῆς παλαιᾶς ἐποχῆς τὰς ἐνθουσίαζε. Ἐνα ἔργον ἀληθινῆς τέχνης τὰς ἀφινεν ἀδιαφόρους. Τὸ ἔδαφος, βλέπετε, δὲν ἐτοιμάζεται, ὡς ἔπρεπεν, ἀπὸ τὸ σχολεῖον. Ἄλλ' οὔτε καὶ σήμερον ἐτοιμάζεται καλλίτερα. Μεταξὺ χιλίων γυναικῶν ὅπου διαβάζουν αἱ ἐννεακόσκιαι πενήντα τρελλαίνονται γιὰ τὸν Ἀρσὲν Λουπὲν καὶ αἱ πενήντα μόνον δι' ἔργα τέχνης. Ἐν τούτοις μὲ τὸ πέρασμα τοῦ χρόνου ἤλπισα ὅτι θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ὑψωθῆ ὀλίγον τὸ φιλολογικὸν περιεχόμενον τῆς Ἐφημερίδος μου, μὲ τὴν δημοσίευσιν τῶν ἔργων τῶν καλλιτέρων μας διηγηματογράφων. Ὁ Παπαδιαμάντης, ὁ Καρκαβίτσας, ὁ Ξενόπουλος, ὁ Νιρβάνας, ὁ Βλαχογιάννης, τέλος ὅ,τι ἐκλεκτὸν ἔχει γραφῆ εἰς τὴν γλῶσσαν μας ἐπέρασαν ἀπὸ τὰς στήλας τῆς Ἐφημερίδος μου, ὅταν μετὰ τὴν ἐνηλικίωσίν της ἐπαρουσιάσθη ὑπὸ μορφὴν Περιοδικοῦ. Ποιηταὶ ὡς ὁ Παλαμᾶς, ὁ Πορφύρας, ὁ Χατζόπουλος, ὁ Μαρκοῦς κ.ἄ. ἐμελετήθησαν καὶ ἐπαρουσιάσθησαν μὲ τὰ ἐκλεκτότερα τῶν ἔργα.

Μὲ τὸν νεωτερισμὸν αὐτὸν πότε διὰ τὸ ζήτημα τῆς γλώσσης καὶ πότε διότι οἱ ἰδιόκοι μας παρεννοοῦνται καὶ παραγνωρίζονται ἡ «Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν» ἔχασε πολλοὺς ἀναγνώστας καὶ πολλὰς ἀναγνωστριάς της. Κατὰ τοὺς πολλοὺς ἡ «Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν» μαλλιαρίζει ἀφότου δημοσιεύει ἔργα φιλολογικὰ Ἑλλήνων συγγραφέων. Ἄν μετέφραζε μνησιτορήματα σκανδαλώδη εἰς γλῶσσαν ἄψυχον, ἀλλὰ δασκα-

λικὴν θὰ ἐνθουσίαζε. Καὶ γεννᾶται τὸ δίλημμα. Χάριν τῆς ἰδέας διὰ τὴν ὁποίαν ἰδρύθη, τῆς ἀφυπνίσεως δηλαδὴ τῆς γυναικὸς εἰς σφαίρας νέας ζωῆς, νέας δράσεως, ἡ ὁποία στηρίζει τὴν οἰκογένειαν, τὴν κοινωνίαν καὶ αὐτὴν τὴν φυλὴν εἰς θεμέλια δυνατά, καὶ ἡ ὁποία καθιστᾷ αὐτὴν τὴν γυναῖκα παράγοντα ἰσχυρόν, πρέπει νὰ τεθῆ κατὰ μέρος κάθε ἄλλη σκέψις, περὶ ἀνωτέρας καὶ ἐντελεστεράς φιλολογικῆς μορφῆς τοῦ ἔργου;

Σήμερον ὅπου ἡ «Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν» εἰσέρχεται εἰς τὸ εἰκοστὸν ἔνατον ἔτος της, ἡλικίαν πλεόν παρά ὄριμον, σήμερον ποῦ ἀνατρέχει εἰς τὰ μακρὰ τῆς ζωῆς της ἔτη καὶ ἀναμετρᾷ τὰ ἐπιτευχθέντα δι' αὐτῆς μεγάλα καὶ σημαντικὰ διὰ τὴν γυναικείαν προόδον ἀποτελέσματα, σήμερον θὰ ἠθέλε νὰ ἔχη τὴν γνώμην τῶν ἀναγνωστριῶν της εἰς τὸ ζήτημα αὐτό.

Καὶ ἀνοίγει διὰ τοῦτο εἰδικὴν στήλην, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ δημοσιεύσῃ κάθε γνώμην τῶν φίλων της, ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν.

K. PAPPEN

ΑΜΑΡΤΩΛΗ

Στὸ κατάστρο κρατεῖ χερσὶ
ἢ τρελλὴ κόρη τῆς χαρᾶς
χρυσὸ πελεκητὸ ποτήρι
τῆς φάμπρικας τῆς Βενετίας.

Ξανθὸ κρασί τῶχει γεμάτο
τὰ χεῖλη βρέχει καὶ γελά
γιατὶ θυμᾶται τὴν ἀγάπην
καὶ τὰ τραγοῦδια τὰ τρελλά.

Ἄπὸ τὰ πράσινά της μάτια
φεύγ' ἓνα χεῖδι φωτεινὸ
τὴ λάμπρην της μπροστά μου ἔχω
τὴν ὁμορφιά της δὲν ξεχνῶ.

Τὰ δόξανθα σγουρὰ μαλλιά της
εἶναι χρυσάφι διαλεχτὸ
θᾶθελα νὰ τῆς ἴμαι σκλάβος
τέτοια σκλαβιά τὴν ἀγαπῶ.

ΑΙΚ. Β. ΚΑΤΣΥΦΟΥ

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΛΑΣΚΑΡΙΔΟΥ

Ἡ κ. Αἰκ. Λασκαρίδου, Πρόεδρος τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Τμήματος τοῦ Πατριωτικοῦ Συνδέσμου, εἶναι ἡ εἰσηγήτρια εἰς τὴν Ἑλλάδα τοῦ Φρεβολιανοῦ Νηπιαγωγικοῦ Συστήματος. Ἰδρύτρια ἰδίου Παρθεναγωγείου πρὸ πεντηκονταετίας περίπου εἰσήγαγε τὸ Φρεβολιανὸν σύστημα εἰς τὸ Παρθενγωγεῖον της, εἰς τὸ ὁποῖον ἐμορφώθησαν γενεαὶ ὄλαι Ἑλληνίδων.

Ὅταν περὶ τὸ 1897 ἰδρύθη ἡ Ἐνωσις τῶν Ἑλληνίδων, ἡ κ. Λασκαρίδου εἶχεν ἀποσυρθῆ ἀπὸ κάθε σχολικῆν δρασίαν, ἀπογοητευμένη, διότι μεθ' ὅλας τὰς προσπάθειάς καὶ τοὺς ἀγῶνας της δὲν εἶχε κατορθώσει νὰ εἰσαγάγῃ καὶ ἐπιβάλλῃ τὸ Φρεβολιανὸν σύστημα.

Παρακληθεῖσα ἐδέχθη τότε τὴν Προεδρείαν τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Τμήματος τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων. Προέβη δ' ἀμέσως εἰς τὴν ἴδρυσιν νηπιαγωγείων ἀρχικῶς διὰ τὰ μικρὰ τῶν ἐπιστράτων τοῦ 1897. Μετὰ τὸν πόλεμον δὲ εἰς ἴδρυσιν Διδασκαλείου Νηπιαγωγείου, Νηπιαγωγείων Λαϊκῶν Φρέμπελ, καὶ Νηπιαγωγείου μετὰ πλήρους Δημοτικοῦ Σχολείου.

Διὰ καταλλήλων ἐνεργειῶν ἡ κ. Αἰκ. Λασκαρίδου ἐπέτυχε τὴν ἐπίσημον ἀναγνώρισιν τοῦ Διδασκαλείου τῶν Νηπιαγωγῶν παρὰ τοῦ Κράτους, τὸ ὁποῖον καὶ εἰσήγαγε τὸ Φρεβολιανὸν σύστημα εἰς τὰ κατώτερα ἰδία σχολεῖα τῆς Μακεδονίας, εἰς τὰ ὁποῖα καὶ ἀνεπιστήμως ἡ Ἐνωσις τῶν Ἑλληνίδων εἶχεν εἰσαγάγει αὐτὸ ἀπὸ τοῦ 1897 καὶ ἐδῶ, συντελέσασα εἰς διάδοσιν τῆς γλώσσης πρὸς τοὺς ξενοφώνους Ἑλληνικοὺς πληθυσμοὺς.

Πρὸ τριετίας ἡ κ. Λασκαρίδου προέβη εἰς τὴν σύστασιν γυμνασίου θηλέων, εἰς τὸ ὁποῖον συνηχίζεται ἡ ἐπὶ βάσεων Φρεβολιανῶν διδασκαλία. Κατὰ τὸν τελευταῖον δὲ πόλεμον διὰ γενναίων εἰσφορῶν τῆς Βασιλίσσης Μητρὸς καὶ τῶν φιλανθρωπῶν τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Τμήμα τῆς Ἐνώσεως ἴδρυσεν Οἰκοτροφεῖον ὄρφανῶν τῶν εἰς τὸν πόλεμον φονευθέντων, τὸ ὁποῖον λειτουργεῖ ὑπὸ ἔφορον τὴν κ. Ἀργυροπούλου.

Ἡ δραστηριότης καὶ ὁ ζήλος τῆς κ. Αἰκ. Λασκαρίδου πρὸς ἐπικράτησιν τῶν ἰδεῶν της εἶναι ἀπαραμίλλος. Ἦδη διὰ τοῦ Πατριωτικοῦ Συνδέσμου ἡ κ. Αἰκ. Λασκαρίδου θὰ ἐπεκτείνῃ εἰς εὐρύτεραν ἀκτίνα τὴν δρασίαν της καὶ εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ εἰς τὴν Παλαιὰν καὶ Νέαν Ἑλλάδα.

Ἡ κ. ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΛΑΣΚΑΡΙΔΟΥ
Πρόεδρος τοῦ Ἐκπ. Τμήματος τοῦ Πατριωτικοῦ
Συνδέσμου τῶν Ἑλληνίδων.

Ὁμιλία τῆς κ. Κ. Παρρὲν Γεν. Γραμματέως τοῦ Πατρ. Συνδέσμου τῶν Ἑλληνίδων κατὰ τὴν ἐπίσημον τελετὴν τῆς ἐνάργξεως.

B'.

Εἰς πέντε τμήματα ἀνατίθεται ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡ ἐθνικωτάτη αὐτὴ ἀμύνα ἐν καιρῷ εἰρήνης: εἰς τὸ Τμήμα τῆς προστασίας τῆς βρεφικῆς ἡλικίας, τῆς μορφώσεως τῶν νηπίων, τῆς υγιεινῆς τῶν λαϊκῶν τάξεων, τῆς μορφώσεως τῶν γυναικῶν εἰς τὰ οἰκοκυρικά των καθήκοντα καὶ τῆς περιθάλψεως τῶν πτωχῶν.

ΤΜΗΜΑ ΒΡΕΦΩΝ

Καὶ ἔρχομαι εἰς τὸ τμήμα τῶν βρεφῶν. Δὲν ἠξεύρω ἐὰν ὑπάρχῃ ἐξηκριβομένη στατιστικὴ τῆς θνησιμότητος τῶν βρεφῶν. Ὑπάρχει ὅμως ἡ βεβαιότης πολλῶν παιδιᾶτρων ὅτι ἔχομεν τὴν μεγαλειτέραν θνησιμότητα τῆς ἡλικίας αὐτῆς, μεταξὺ ὄλων τῶν πολιτισμένων τῆς Εὐρώπης λαῶν. Καὶ ὅμως ἔχομεν τὸ γλυκύτερον κλίμα τοῦ κόσμου. Ὁ οὐρανὸς μας γεμῶνα καὶ θέρος μᾶς χαρίζει τὰ ὠραιότερά του μειδιάματα, καὶ ὁ θαλπερὸς μας ἥλιος σκορπίζει ἀκούραστα τὰς ἀπολυμαντικὰς του ἀκτῖνας ἀδιακρίτως διὰ τοὺς πλουσίους καὶ τοὺς πτωχοὺς.

Μεθ' ὅλα αὐτὰ τὰ μικρὰ παιδάκια πετοῦν εἰς τοὺς οὐρανοὺς, διότι ἡ ὑποδοχὴ τοῦ τοῦ γίνεται εἰς τὴν γῆν καὶ ἀκριβῶς ἀπὸ ἐκείνου τοῦ τὰ ἀγαποῦν εἶναι πολὺ ἀφιλόξενος. Καὶ ναὶ μὲν ὑπάρχει ἡ παράδοσις, ἡ ὁποία παρηγορεῖ, ὅτι τὰ μικρὰ γίνονται ἄγγελοι. Ἀλλὰ ἡ ἀπελπιστικὴ, ἡ ἀμειλικτος βεβαιότης εἶναι ὅτι ἡ θνησιμότης ἐλαττώνει τὸν πληθυσμὸν τῆς πατρίδος, ἡ ὁποία τόσῃν μεγάλῃν ἀνάγκῃν ἔχει ἀπὸ ὅλα τὰ παιδιὰ τῆς καὶ ἰδίως ἀπὸ πολλὰ, πολλὰ παιδιὰ. Πλὴν τούτου ποῖος ἤμπορεῖ νὰ ὑπολογίσῃ τί θησαυροὶ ἠθικοῦ πλοῦτου καὶ μεγαλείου διὰ τὴν χώραν θὰ ὑπῆρχαν μεταξύ τῶν μικρῶν τοῦ χάρονται πρόωρα καὶ μαραίνονται πρὶν νὰ ἀνθίσουν ἀκόμη; Ποῖος ἠξεύρει ἂν μεταξύ αὐτῶν δὲν ὑπῆρχαν μεγαλοφυΐαι, οἱ ὁποῖοι θὰ εὐεργετοῦσαν καὶ τὴν χώραν μας καὶ τὴν ἀνθρωπότητα;

Τὸ τμήμα τῆς Ὑγιεινῆς τῶν βρεφῶν θὰ καταπολεμήσῃ τὴν θνησιμότητα αὐτῆν: α'.) Μὲ τὴν διὰ δόσιν γνώσεων ὑγιεινῆς διὰ τὰς μητέρας καὶ διὰ τὰ μικρὰ ἀπὸ εἰδικὰ πρὸς τοῦτο πρόσωπα. β'.) Μὲ τὴν ἐκλογὴν καὶ ἐποπτείαν τῶν γυναικῶν, αἱ ὁποῖαι ἀναλαμβάνουν τὴν διατροφὴν τῶν μικρῶν ἐκδέτον ἢ ὀρφανῶν ἢ καὶ ὄσον αἱ μητέρες τοποθετοῦνται ὡς τροφοὶ ἕνεκα μεγάλης πτωχείας. γ'.) Μὲ τὴν ἰδρυσιν βρεφροτροφείων ἡμερησίας διαμονῆς διὰ τὰ παιδιὰ τῶν μητέρων, αἱ ὁποῖαι ἐργάζονται εἰς τὰ ἐργοστάσια.

ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΑ

Ἡ νηπιακὴ ἡλικία παρουσιάζει ἐπίσης θνησιμότητα μεγάλην, ἀλλὰ καὶ κινδύνους ἄλλων καταστροφῶν ἀνυπολογίστου σπουδαιότητος. Τὰ δύο τρίτα τῶν ἀλητῶν καὶ τῶν κακούργων ἔχουν περάσει τὴν ζωὴν των ὡς νήπια, ἐγκαταλειμμένα εἰς τοὺς πέντε δρόμους. Εἴτε διότι ἡ μητέρα ἐργάζεται ἐκτὸς τοῦ σπητιοῦ, εἴτε διότι πολὺ ἀπληροῦμένη δὲν εἴμπορεῖ νὰ τὰ συγκρατήσῃ ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψίν της, εἴτε διότι ἀμαθὴς καὶ κακὴ τὰ ἐκμεταλλεύεται διὰ νὰ ἐπαίτῃ, τὰ μικρὰ αὐτὰ ποτίζονται μὲ ὄλας τὰς κακίας καὶ τὰ ἐλαττώματα. Μὲ τὰ σπέρματα δὲ τοῦ κακοῦ ριζωμένα εἰς τὴν ψυχὴν των ἐκκολλῶνται μὲ τὴν πρώτην περιστάσιν εἰς κακούργους, ἀνευθύνους διὰ τὸ κακόν, τὸ ὁποῖον προξενοῦν.

Ἄφετε τὰ παιδιὰ ἐλθεῖν πρὸς με, εἶπεν ὁ Χριστός. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι τὰ παιδιὰ γεννῶνται καλὰ, ἀλλ' ὅτι πρέπει νὰ τὰ φέρωμεν εἰς τὸν καλὸν δρόμον καὶ ὄχι νὰ τὰ ἐγκαταλείπωμεν εἰς τὴν τύχην των. Μητέρα ὡς ἡ Α. Μ. ἡ Βασίλισσα, ἡτις εὐθὺς ὡς ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐφρόντισε διὰ θεραπευτήριον τῶν ἀ-

σθενῶν μικρῶν, φυσικὸν ἦτο νὰ μερμνήσῃ καὶ διὰ τὰ βρέφη καὶ τὰ νήπια, τὰ ὁποῖα χάνονται ἐλλείψει ἠθικῆς περιθάλψεως καὶ φροντίδων.

Ἡ ἐπέκτασις τῶν νηπιαγωγείων εἰς πολὺ εὐρύτερον κύκλον ἀπὸ τὸν ἐπιτευχθέντα διὰ τοῦ εἰδικοῦ τμήματος τῆς Ἑνώσεως τῶν Ἑλληνίδων, εἴτε εἰς καιρὸν εἰρήνης, εἴτε κατὰ τὸν πόλεμον ἢ ἐπιφέρει εὐεργετικὰ ἀποτελέσματα. Ἡ προστασία τῆς ἐργατίας, τῆς πτωχῆς ἐν γένει κόρης κατὰ τῶν κινδύνων, οἱ ὁποῖοι τὴν ἀπειλοῦν, ἐν συνεργασίᾳ καὶ μὲ διεθνή παρόμοια σωματεῖα θὰ εἶναι ἐν ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα μελήματα τοῦ συνδέσμου.

ΟΙΚΟΚΥΡΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Ἀλλὰ καὶ ἡ μόρφωσις οἰκοκυρῶν θὰ μεταβάλλῃ πολὺ τὸ καθεστὸς τῆς οἰκογενειακῆς ζωῆς ἐπεκτεινομένη εἰς πολὺ εὐρύτερον κύκλον, ἀπὸ ὅ,τι κατορθώθη νὰ ἐπεκταθῆ ἕως σήμερον ἔλλειψις πόρων μὲ τὴν ἰδρυσιν ἑνὸς καὶ μόνου Οἰκοκυρικοῦ Σχολείου τῆς Ἑνώσεως τῶν Ἑλληνίδων λειτουργοῦντος εὐδοκίμως ἐπὶ δέκα ὀκτὼ ἔτη.

Ἡ Α. Μεγαλειότης πρότις τάξεως οἰκοδεσποῖνα ἐννοεῖ τί σημασίαν ἔχει διὰ τὴν εὐτυχίαν τῆς οἰκογενείας ἡ γυναῖκα, ἡ ὁποία συνειθίζει εἰς τὴν τάξιν, τὴν καθαριότητα τὴν οἰκονομίαν, ἡ ὁποία εἰξεύρει νὰ κατασκευάζῃ καλὸ καὶ ὑγιεινὸ φαγητόν, νὰ διατηρῇ τέλος ἄσβεστον τὸ πῦρ τῆς ἐστίας κατὰ τὴν ὥραϊαν ἀλληγορίαν τῶν ἀρχαίων.

Ὅσον τὸ λαϊκὸ σπιτὶ ἐδραϊόνηται εἰς θεμέλια τάξεως καὶ οἰκοκυρωσύνης, τόσον οἱ γάμοι πολλαπλασιάζονται καὶ ἡ πελατεία τῶν κατηλείων ἐλαττοῦται. Διὰ τὸν ἐργατικόν, ὡς καὶ διὰ πάντα ἄνθρωπον, ἡ καλὴ οἰκοκυρὰ εἶναι πολυτιμότερα ἀπὸ κάθε πλοῦτον καὶ ἀπὸ κάθε θησαυρόν. Καὶ ἀπεδείχθη ὅτι μεταξύ τῶν ἐθνῶν ἐκεῖνα, ποῦ ἔφθασαν εἰς οἰκονομικὴν ἀκμὴν καὶ ὑπεράρχειαν, εἶναι ὅσα ἐπεδίωξαν συστηματικότερα τὴν οἰκοκυρικὴν μόρφωσιν τῆς γυναικός.

ΤΜΗΜΑ ΥΓΙΕΙΝΗΣ

Τὸ τμήμα τῆς ὑγιεινῆς καλεῖται νὰ προσφέρῃ μεγάλας καὶ σημαντικὰς ὑπηρεσίας εἰς τὴν χώραν. Τὰ μεταδοτικὰ νοσήματα, οἱ ἐλώδεις πυρετοί, ἡ φθίσις κάμνουν θραῦσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Τὰ ἔλη, ἡ ἔλλειψις καθαριότητος καὶ καταιγῆλων οἰκημάτων, ὁ κακὸς ἀερισμὸς, δεκατίζουν τοὺς πληθυσμούς μας εἰς βαθμὸν ἀπελπιστικόν. Τὸ τμήμα τῆς ὑγιεινῆς θὰ στρατολογήσῃ καὶ ἐδῶ καὶ εἰς τὰς ἐπαρχίας ὅλους τοὺς ἰατροὺς, ἀλλὰ καὶ πάντα δυνάμενον νὰ φωτίσῃ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ λαοῦ περὶ τῆς μεγάλης σημασίας

τῆς τηρήσεως τῶν ὄρων τῆς ὑγιεινῆς, τοὺς ὁποῖους θὰ διδάσκουν, θὰ ἐξηγοῦν καὶ θὰ προσπαθήσουν νὰ ἐμπνεύσουν καὶ ἐπιβάλλουν μὲ κάθε τρόπον καὶ μὲ κάθε μέσον. Ἡ πολιτεία δὲν δύναται παρὰ νὰ ἐνισχύσῃ τὸ ὥραϊον ἔργον τοῦ Πατρ. Συνδέσμου μὲ γενικωτέρας ἐργασίας πρὸς ἀποξήρανσιν τῶν ἐλῶν καὶ ἐξυγίανσιν τῆς χώρας.

Η Α Β Υ. Η ΠΡΙΓΚΗΠΙΣΣΑ ΕΛΕΝΗ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟΝ

Α'

Ἡ μία μετὰ τὴν ἄλλην αἱ Ἑλληνίδες πριγκίπισσαι, ἔσπευσαν, ὅπως καὶ οἱ Ὑψηλοὶ σὺν-γοί των, νὰ παρέξουν τὰς ὑπηρεσίας των εἰς τὴν ἀγωνιζομένην πατρίδα. Στρατιῶται τοῦ καθήκοντος, ἔσπευσαν νὰ ἐπιστρέψουν ἀπὸ τὰ ταξιδιά των, μὲ τὴν ἰδίαν σπουδὴν μεθ' ἧς ἔσπευσαν καὶ οἱ Ἕλληνες ἐθελονταὶ νὰ ἐπανέλθουν εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ἡ πριγκίπισσα Ἑλένη εὐθὺς ὡς ἐγνώσθη εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ὅπου εὐρίσκετο, ἡ εἰδησις τῆς ἐπιστρατεύσεως ἔσπευσε νὰ ἐπανεῖθῃ εἰς Ἀθήνας, μὲ σχέδιον καὶ πρόγραμμα δράσεως, τὸ ὁποῖον ἔθεσεν ἀμέσως εἰς ἐνέργειαν.

Πρέπει νὰ ἐξαρθῇ ἰδιαιτέρως ἡ συνεννόησις, ἡ ὁποία ἐπετεύχθη εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς μεταξύ τῶν πριγκίπισσῶν τοῦ Βασιλικοῦ μας Οἴκου, τῆ πρωτοβουλίᾳ τῆς τότε πριγκίπισσας Σοφίας διὰ τὴν κατανομήν μεταξύ των ὅλου τοῦ κύκλου τῆς νοσηλευτικῆς κινήσεως, εἰς τὰ σημεῖα ἀκριβῶς, εἰς τὰ ὁποῖα ὁ υγιεινολογικὸς κλάδος τοῦ στρατοῦ ἦτο ἀδύνατον νὰ δράσῃ ἐπιτυχῶς.

Ἡ πριγκίπισσα Ἑλένη ἀνέλαβε τὴν διὰ νοσηλευτικῶν τραίνων, εἰδικῶς παρεσκευασμένων, μεταφορὰν τῶν τραυματιῶν ἀπὸ τῶν σημείων τῶν στρατιωτικῶν μας ἐπιχειρήσεων εἰς τὰς πλησιεστέρας Θεσσαλικὰς πόλεις καὶ εἰς Ἀθήνας.

Ποίαν σημασίαν ἐπὶ τῆς ὅλης θνησιμότητος τῶν τραυματιῶν ἔχει ἡ ὑπὸ υγιεινολογικῆς συνθήκας μεταφορὰ τῶν τραυματιῶν, τὸ ἀποδεικνύουν αἱ ἐπίσημοι στατιστικαὶ ὅλων τῶν μεγάλων κρατῶν.

Τὸ ἔργον εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς παρουσίαζε μεγάλας δυσκολίας, διότι ἡ σιδηροδρομικὴ μας συγκοινωνία εἶναι ἐλλειπὴς καὶ αἱ ἀνάγκαι τοῦ ἐφοδιασμοῦ τοῦ στρατοῦ καὶ τῆς οἰκονομίας μεταφορᾶς τῶν ἐπιστρατευτῶν ἀπληροῦνται ὄχι μόνον τὰς κοινὰς ταξιδιωτικὰς ἀνάγκας, ἀλλὰ καὶ τὰ τελευταῖα ἀκόμη ἐμπορικὰ μεταφορικὰ βαγόνια.

Συνήθως εἰς τοιαύτας περιστάσεις αἱ σιδηροδρομικαὶ ἐταιρεῖαι κάθε ἄλλο παρὰ προθυμοποιοῦνται νὰ ἀναλαμβάνουν νέα πρόσθετα καὶ δύσκολα καθήκοντα.

Ἡ πριγκίπισσα Ἑλένη ἐσκέφη νὰ κινήσῃ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἐταιρειῶν ὑπὲρ τοῦ ἔργου τῆς, προσλαμβάνουσα ὡς συνεργάτας καὶ διοργανωτάς τῶν νοσηλευτικῶν τραίνων αὐτοὺς τοὺς συμβούλους καὶ προέδρους τῶν σιδηροδρομικῶν ἐταιρειῶν.

Καταρτίζει λοιπὸν τὴν διοργανωτικὴν ἐπιτροπὴν τῆς ἀπὸ τοὺς κ. κ. Ἀντώνιον Μάτσαν, Γ. Σκουζέν, Φ. Σεργιέρην, καὶ Γ. Πολίτην, οἱ ὁποῖοι, ἀμιλλώμενοι τίς πρῶτος νὰ ὑπηρετήσῃ τελεióτερον τὸ ὑπὲρ τῶν τραυματιῶν ἔργον τῆς πριγκίπισσας, ἀναλαμβάνουν τὴν μεταρρυθμίσιν τῶν ἐμπορικῶν βαγονιῶν εἰς ὥραϊας καὶ ὑγιεινὰς κινήσας νοσηλευτικὰς ἀθροῦσας δι' ἐξάδων αὐτῶν τῶν ἐταιρειῶν των.

Ἐν τῷ μεταξύ ἡ πριγκίπισσα ἀπευθύνεται πρὸς τὰς κ. κ. Ἀλεξάνδραν Λούντζη, Ίουλιαν Βλαστοῦ καὶ Μαργαρίταν Νεγρεπόντη, ἐκλεκτὰ μέλη τῆς Ἑλληνικῆς πατριῶς τοῦ Παρισιοῦ καὶ ἀπὸ τὰς καλλιτέρας νοσοκόμους τραυματιῶν τοῦ πολέμου, αἱ ὁποῖαι σπεύδουν νὰ προσφέρουν τὰς νοσηλευτικὰς φροντίδας των καὶ νὰ ὑποβληθῶν εἰς κόπους καὶ αὐτοθυσίας, ὅπως συνδράμουν τὸ ὑπὲρ τῶν τραυματιῶν ὥραϊον ἔργον τῆς πριγκίπισσας. Μετὰ τῶν Ἑλληνίδων κατέρχεται εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἡ Γαλλὶς κ. Monchar εἰδικὴ ἐπαγγελματικὴ νοσοκόμος, τὴν ὁποίαν ἡ πριγκίπισσα Ἑλένη προσλαμβάνει εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς μὲ ἀμοιβὴν πεντακοσίων Δρχμ. τὸν μῆνα.

Ἦδη αἱ συνεισφοραὶ τῶν ὁμογενῶν συρρέουν ὑπὲρ τοῦ ἔργου τῆς πριγκίπισσας Ἑλένης, μεθ' ὅσης προθυμίας συντρέχουν καὶ τὸ ἔργον τῶν ἄλλων πριγκίπισσῶν.

Ἡ ἀνάγκη μᾶς ὁργανομένης διαχειρήσεως καὶ μᾶς μονομεροῦς οἰκονομικῆς διοικήσεως τοῦ δικτύου, εἰς τὸ ὁποῖον ἀπλώνεται ἡ ἐξέλιξις τῆς δράσεώς της γίνεται αἰσθητή. Ἀναθέτει τότε εἰς τοὺς κ. κ. Ἐπτ. Ρωμάνον, Στ. Ράλλην, Α. Μάτσαν, Ἀθ. Πετσάλην, Ἀγγ. Μεταξῶν, Π. Καλλιγᾶν καὶ Ι. Κουτσαλέξην. Τὴν ἐντολήν τῆς οἰκονομικῆς αὐτῆς διοικήσεως μὲ ταμίαν τὸν κ. Ἀγγ. Μεταξῶν καὶ γρομματα τὸν κ. Ἀθ. Πετσάλην.

Ἡ κ. Πάλλη, τὸ γένος Μεραϊτῆ, Κυρία ἐπὶ τῶν τιμῶν τῆς πριγκίπισσας, προβαίνει μετὰ δραστηριότητος εἰς συνεννοήσεις, ἐκτελεῖ διαταγὰς, φροντίζει, κανονίζει, εἰς τρόπον ὅστε ἐντὸς μὲν δύο ἐβδομάδων εἰσρίζεται τελείως διοργανομένον τὸ σιδηροδρομικὸν δίκτυον τῆς νο-

σηλείας, με μεγάλον αριθμὸν κλινῶν, με ρουχισμὸν ἀφθονον, με σκευὴ καὶ ἐργαλεῖα χειρουργικὰ καὶ με τάγματα ὅλα κυριῶν νοσοκόμων, αἱ ὁποῖα προθυμοποιῶνται νὰ προσφέρουν τὰς ὑπηρεσίας των εἰς τὸ ὑπὲρ τῶν τραυματιῶν ἔργον τῆς Α. Β. Ὑψηλότιτος τῆς πριγκηπίσσης Ἑλένης.

Πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι ἡ πριγκηπίσσα Ἑλένη ὡς Ὑψηλὴ Προστάτις τῆς ὑπὸ τὸν κ. Ἀλεβυζῆτον Πολυκλινικῆς Ἀθηνῶν ἔχει συντελέσει εἰς τὴν ὁποσδήποτε μὲν ὀφωσιν ἐνὸς ἀριθμοῦ κυριῶν εἰς τὰ καθήκοντα νοσοκόμων, ὑπὸ ἀντιπρόεδρον τὴν κ. Σπ. Λίμπρου. Ὀλίγον δὲ πρὸ τοῦ πολέμου αἱ κυρίαὶ αὗται ἀπετέλεσαν τὸ σωματεῖον τοῦ Κυανοῦ Σταυροῦ με ἀντιπρόεδρον τὴν κ. Κυρ. Μαυρομάλη καὶ με κλινικὴν πρὸς ἀσκησιν αὐτὴν τὴν Πολυκλινικὴν Ἀθηνῶν. Ἡ διοργάνωσις τῆς μεταφορᾶς τῶν τραυματιῶν ἀπότησεν ὁλόκληρον τὸν ἀριθμὸν τῶν κυριῶν τοῦ Κυανοῦ Σταυροῦ, αἱ ὁποῖα συνώδευαν τοὺς τραυματίας, διευθύνουσαι τὰ νοσηλευτικὰ βαγόνια, ἐπιβλέπουσαι τὴν καθαριότητα, τὴν τροφὴν καὶ τὴν διαίταν τῶν τραυματιῶν.

Ἄλλ' ἐπειδὴ ἡ μετάβασις ἀπὸ Ἀθήνας εἰς Λαρίσσαν ἦτο πολὺ ἐξαντλητικὴ, ἡ ὑπηρεσία τῶν κυριῶν τῶν Ἀθηνῶν διειροδόθη μετὰ τῶν κυριῶν Λαρίσσης, αἱ ὁποῖα ἔσπευσαν νὰ προσφέρουν τὰς ὑπηρεσίας των εἰς τὴν μεταφορὰν τῶν πρώτων τραυματιῶν τοῦ πολέμου. Πρωτοστατοῦσαι κυρίαὶ ἐκ Λαρίσσης ἦσαν αἱ κ.κ. Καλοστύπη, νομάρχου, Τσιριμώκου καὶ Κρίτσα. Οἱ τραυματῖαι ἐσυνοδεύοντο ἀπὸ τὰς κυρίας Λαρίσσης μέχρι Μονοκλαδίου, καὶ ἐκεῖ τὰς ἀντικαθίσταν αἱ κυρίαὶ τῶν Ἀθηνῶν προϊσταμένης καὶ συμμετεχούσης τακτικῶς εἰς τὰ ταξίδια καὶ τῆς πριγκηπίσσης Ἑλένης.

ΤΟ ΑΣΠΡΟ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟ

(Συνέχεια)

Με ὅσιν ἀνυπομονησίαν εἶχε περιμένει τὸ ταχυδρομεῖον ὁ Στέφανος Ζαδῆς, με ἄλλην τὴν ὅσον τὸ ἐπερίμενε καὶ ἡ Ἄννα. Κάθε ἡμέρα ποῦ ἐπερνοῦτε τῆς ἐφάνετο αἰὼν. Ὄταν ἐφθασε τὸ Σάββατον ἐσκέφθη, ὅτι ἔσως τὴν Κυριακὴν, ποῦ δὲν θὰ ἀπαντοῦσε τὴν φίλην τῆς εἰς τὸ σχολεῖον ἠμποροῦσε νὰ φθάσῃ τὸ γράμμα. Ἄλλ' ἡ Ἑλένη δὲν θὰ τῆς τὸ ἔδιδε παρὰ τὴν Δευτέραν. Ἐσκέφθη λοιπὸν νὰ προσφαισθῇ κἀτι γὰρ νὰ τὴν ἐπισκεφθῇ τὴν Κυριακὴν.

— Ἐέρεις, τῆς εἶπεν, ἔχω χάσει τὸ βιβλίον

μου τῆς Γεωγραφίας καὶ θὰ ἔλθω αὔριο νὰ διαβάσωμε μαζύ.

— Ἐλα, καυμένη! Ἡ μητέρα μου θὰ λείπῃ καὶ θὰ κάμωμεν χαλβᾶ. Τί καλά.

Ἡ Ἄννα εἰς ἄλλην περίστασιν θὰ ἐνθουσιάζετο με τὴν ἰδέαν τοῦ χαλβᾶ. Στερημένη καὶ ἀπὸ τὴν τακτικὴν ἀκόμη τροφὴν, τὸ γλύκισμα ἦτο ἓνα ἀπὸ τὰ ὄνειρα τῆς παιδικτικῆς τῆς εὐτυχίας, ποῦ σπικνίως ἐπραγματοποιεῖτο.

— Ἐέρεις, μητέρα, εἶπε τὴν Κυριακὴν τὸ πρῶτ. Σήμερα εἶμαι καλεσμένη εἰς τῆς Ἑλένης. Θὰ μελετήσωμεν μαζύ καὶ θὰ κάμωμεν χαλβᾶ.

Καὶ ἔδειξε τὴν χαρὰν, διότι θὰ ἔτρωγε γλύκισμα, ὥστε ἡ μητέρα τῆς δὲν ἠμποροῦσε νὰ τῆς ἀρνηθῇ.

— Ποιὸς ξέρει, μπορεῖ νὰ βγῆτε κ' ἐξω. εἶπεν ἡ μητέρα, καὶ τῆς ἔδωκε νὰ βάλῃ τὸ καλό τῆς φόρεμα. Ἐνα κόκκινο φορεματάκι, μεταποιημένο ἀπὸ μιὰ παληὰ τῆς ρόμπα.

Ἡ Ἄννα ἔβαλε μιὰ κόκκινη κορδέλα εἰς τὰ ἀνυπότακτα μαλλιά τῆς, ἐβούρτσισε καὶ ἐπειροποιήθηκε τὰ πικρῶτα τῆς, τὰ ὁποῖα ὅμως ἦσαν τόσο παληὰ, ποῦ τὴν ἔκαμαν νὰ μελαγχολήσῃ.

Ἡ κερά Μαρία, ἡ πιστὴ ὑπηρετριά, ἀνεστέναξε καὶ αὐτὴ ἐνώ ἐπροσπαθοῦσε νὰ τῆς τὰ γυάλισῃ τὴν τελευταία στιγμὴ.

— Αὔριο θὰ πουλήσω τὰ μποτόνια μου, εἶπε μέσα τῆς, γὰρ νὰ πάρω τοῦ παιδιοῦ καπούτσι.

Καὶ τῆς ἔβαλε τὴν μπόγιὰ, ποῦ κατάρθρωσε νὰ κρύψῃ τὰ χάλια τους.

Ἡ Ἄννα πρὶν φύγῃ ἐστάθηκε περισσύτερον ἀπὸ κάθε φορὰν ἐμπρὸς εἰς τὸν καθρέπτη. Ἄν καὶ εἶχε πλέον βεβαιωθῇ ὅτι ὁ Στέφανος δὲν ἔμενεν εἰς τὰς Ἀθήνας, ὅμως ὅταν νὰ ἐπερίμενε πῶς μποροῦσε νὰ τὸν συναντήσῃ ἔξαφνα, ὅπως συνέβη εἰς τὰ παραμύθια, ἐπρόσεχε πολὺ τὸν ἑαυτὸν τῆς.

— Ποιὸς ξέρει; ἔλεγε μόνῃ τῆς. Καὶ ἐσκέπτετο πῶς ἐστολιζέτο ἡ κόρη τῆς κερά Διονύσενας, ἔταν ἐπερίμενε πῶς θὰ συναντοῦσε τὸν φίλον τῆς.

Ἡ Ἄννα Δορὰ εὐρίσκετο εἰς τὴν ἀχαϊστον ἡλικίαν τῶν δώδεκα χρόνων πρὸς τὰ δεκατρία, ποῦ τὸ παιδί δὲν εἶναι πλέον μικρὸ, ἀλλὰ δὲν εἶναι καὶ μεγάλον. Τὸ σῶμα τῆς ἦτο ἀκανόνιστον ἀκόμη. Τὸ πρόσωπό τῆς μάλλον χλωμό, μεγάλο, με δυνατὰ χαρακτηριστικά, ἐφωτίζετο ἀπὸ δύο μεγάλα μάτια στακτοπράσινα. πλουμιδωτά, ποῦ ἄλλαζαν χρώματα εἰς κάθε στιγμὴν. Τὰ μαλλιά τῆς καστανά,

εἶχαν κοκκινωπὲς ἀναλαμπές, ὅταν νὰ εἶχαν ξεφύγῃ ἀπὸ κἀποιο ἀρχικὸ κόκκινο χρώμα.

— Μητέρα, ἡ κερά Μαρία ἔχει δουλειά, νὰ πάω μόνῃ;

— Ὅχι. Νὰ πάρῃς ἓνα παιδί μαζύ σου.

Τὰ παιδιὰ ἐσηκώθησαν ὅλα στὸ πόδι. Ὁ πᾶω ἐγώ, εἶπε τὸ μεγαλειότερον ἀγόρι. Ὅχι ἐγώ, ἐγώ, ἐφώναζαν ὅλα στῆσειρά. Φυσικὰ ὁ Γιώργος, ὁ μεγάλος τὴν ἐσυνώδευσε, ἐνῶ τὰ μικρὰ ἔκαναν σωτὸ πανδαιμόνιον ἀλλαλαγμῶν καὶ θορήνων. Ὅλα εἶχαν ἀκούσει νὰ γίνεταί λόγος γὰρ τὸν χαλβᾶ καὶ ὅλα εἶχαν φαντασθῇ ὅτι ὁ εὐτυχὴς συνοδὸς τῆς Ἄννας θὰ εἶχε τὸ μερίδιόν του εἰς τὸ ὄρατιο γλύκισμα.

Ὅταν ἐφθασαν εἰς τῆς φίλης τῆς αἱ ἐλπίδες τοῦ μικροῦ διεψεύσθησαν, διότι ἡ Ἄννα τὸν ἀφῆσε νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴν ἐξώθυραν.

Ἡ Ἑλένη τὴν ἐδέχθη με χαρὰν καὶ με ἓνα γραμματάκι εἰς τὸ χέρι. Εἶναι δικό σου; εἶπε με τόνον ἐκπλήξεως.

Ἡ Ἄννα τὰ ἔχασεν. Ἐως τὴν στιγμὴν αὐτὴν δὲν εἶχεν ἐμπιστευθῇ τίποτε εἰς τὴν φίλην τῆς, ἂν καὶ ἠσθάνετο μεγάλην ἀνάγκην νὰ ἐκμυστηρευθῇ εἰς κἀποιο τὸ μυστικὸ τῆς.

Χωρὶς νὰ εἰπῇ τίποτε, ἄρπαξεν ἀνυπόμονα τὸ γράμμα καὶ εὐθὺς ποῦ ἐμπῆκεν εἰς τὸ δωμάτιον τῆς Ἑλένης, ἐσχίσε νευρικὰ τὸν φάκελλον καὶ ἀρχισε νὰ διαβάσῃ. Ἐνόσῃ ἐπροχωροῦσεν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τὸ πρόσωπό τῆς ἐφωτίζετο, τὰ μάτια τῆς ἐγελοῦσαν, ὅταν μιὰ ἀπέρχαντι εὐδαιμονία νὰ ἐγέμιζε τὴν ψυχὴ τῆς.

Ἡ Ἑλένη τὴν ἔβλεπε με ἐκπληξιν. Τί συμβαίνει; Τίνοι εἶναι αὐτὸ τὸ γράμμα, τὴν ἠρώτησεν ἀνυπόμονα καὶ νευρικὰ, ποῦ σὲ κάνει τόσο εὐτυχισμένη;

— Νά! Μπορεῖς νὰ τὸ διαβάσῃς καὶ σύ, εἶπεν ἡ Ἄννα, καὶ τῆς ἔδωκε τὸ γράμμα, τὸ ὅποῖον ἐδιάβασε ἄλλη μιὰ φορὰ μαζύ με τὴν φίλην τῆς.

— Ἄ! εἶναι αὐτὸς ποῦ ἔγραψε τὸ Ἄσπρο Τριαντάφυλλο! Μὰ ποῦ τὸν ξέρεις ἐσύ; Καὶ ποῦ σὲ ξέρει, ὥστε νὰ σοῦ γράφῃ;

— Οὔτε με ξέρει, οὔτε τὸν ξέρω, εἶπεν ἡ Ἄννα.

— Ἐλα δά, ἀφῆσε τ' ἀστεῖα, καυμένη. Πῶς μπορεῖ ἓνας νέος νὰ σοῦ γράφῃ ἔτσι χωρὶς νὰ σὲ ξέρῃ.

— Νὰ χαρῶ τὴν μητέρα μου! εἶπεν ἡ Ἄννα. Νά. Τί ἄλλο ἔροκα θέλεις νὰ σοῦ βάλω, πῶς δὲν τὸν ξέρω. Νὰ σοῦ πῶ πῶς ἔγεινε. Ἐγὼ τοῦ ἔγραψα πρώτη εἰς τὸ Περιοδικόν μας.

— Ἐσὺ τοῦ ἔγραψες; Καὶ δὲν ἐφαντάσθηκες μήπως τὸ μάθη ὁ πατέρας σου, ἡ μητέρα σου.

— Νὰ ξέρω κ' ἐγώ, καυμένη. Τόσο χάρικα ποῦ ἔγραψαν γὰρ μένα στὴν Παιδικὴ μας Ἐφημερίδα καὶ τόσο παράξενον μοῦ φάνηκε ποῦ ἓνας ξένος εἶχε μαντεύσει ὅ,τι εἶχα μέσα εἰς τὴν ψυχὴ μου, ὥστε χωρὶς νὰ συλλογισθῶ τοῦ ἔγραψα γὰρ νὰ μάθω.....

— Μὰ γὰρ σένα εἶχε γράψει.....

— Ὅχι, καλέ. Ἀφοῦ δὲ με ξέρει. Νά! ἔτσι ἀπὸ τὸ νοῦ τοῦ τὰ ἔγραψε. Σὰν νὰ με εἶχε μαντεύσει, γράφει Μὰ δὲν ἐδιάβασες τὴν ἀπάντησιν του.

Ἡ Ἑλένη πραγματικῶς δὲν εἶχε διαβάσει τίποτε, ἀπλοῦστατα διότι ἡ Ἄννα δὲν τῆς εἶχεν ἐπιστρέψῃ τὴν Παιδικὴν Ἐφημερίδα, ποῦ ἐφύλαττε σὰν θησαυρό.

— Μὰ δὲν μοῦ ἐπέστρεψες τὸ Περιοδικόν. Καὶ τί ἄλλο σοῦ γράφει;

— Ὁὰ στὸ φέρω αὔριο σχολεῖο. Ὁὰ μοῦ ὀρκισθῆς ὅμως ὅτι δὲν θὰ πᾶς τίποτε στῆς ἄλλες μας φίλες.

— Καὶ τώρα τί θὰ κάμῃς; θὰ τοῦ ξαναγράψῃς; ἠρώτησε ἡ Ἑλένη με στενοχωρίαν, ἡ ὁποῖα ὁμοίως φθόνον διότι ἡ φίλη τῆς διὰ μιᾶς εἶχε γίνῃ ἠρώτις μυθιστορηματος.

Βέβαια θὰ τοῦ γράψω. Δὲν ξέρεις καυμένη, τί χαρὰ αἰσθάνομαι ὅταν τοῦ γράψω ἢ ὅταν λαμβάνω γράμμα του. Μοῦ φαίνεται τὰν νὰ εἶναι ὅλος ὁ κόσμος καλός, ὠραῖος, γεμάτος εὐτυχίαν.

Μὰ γιατί χεῖρεσαι τόσο; Πιστεύεις πῶς σ' ἀγαπᾶ;

Ἡ Ἄννα ἐκοκκίνησεν ἔξαφνα, ἀπότομα.

— Μὰ ἀφοῦ δὲν σὲ γνωρίζει; Μπορεῖ καὶ νὰ μὴν τοῦ ἀρέσῃ, ὅταν θὰ σὲ γνωρίσῃ. Καὶ τότε; εἶπε με κἀποιο χαιρεκακίαν ἡ Ἑλένη, ἡ ὁποῖα ἔβλεπε τὸν ἑαυτὸν τῆς εἰς τὸν καθρέπτη καὶ εὕρισκε πῶς ἦτο πολὺ ὠραιότερα ἀπὸ τὴν φίλην τῆς.

Ἡ Ἄννα αἰσθάνθηκε τὰ μάτια τῆς γεμάτα δάκρυα. — Ποιὸς σοῦ εἶπε πῶς μ' ἀγαπᾶ; ἢ πῶς θέλω νὰ μ' ἀγαπᾶ; Τάχα δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι φίλος μου, ὅπως εἶσαι καὶ ἐσὺ φίλη μου; — Ἐέρω γ' ἐγώ, εἶπεν ἡ Ἑλένη. Μπορεῖ βέβαια. Μὰ γιατί κλαῖς;

— Δὲν κλαίω. Κι' ἂν κλαίω δὲ ξέρω γιατί.

— Μεταξὺ τῶν δύο φίλων ἀνεπτύχθη ἔξαφνα ἓνα αἰσθημα ψυχρότητος, σὰν κἀτι ἐχθρῶν νὰ τὰς εἶχεν ἀπότομα χωρίσει.

Μάϊα

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΟΡΤΗΝ ΤΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΛΗΚΕΙΟΥ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

Μία ακόμη επιτυχία και ένας ακόμη αληθινός θρίαμβος υπήρξεν η εορτή του Λυκείου των Ἑλληνίδων εἰς τὸ Βασιλικὸν Θέατρον τὴν 23ην καὶ 27ην Μαρτίου.

Ἦτον ὁ καλλίτερος καὶ ὁ εὐγενέστερος τρόπος εορτασμοῦ τῆς ἐθνικῆς μας εορτῆς, ὡς ἔγραψεν εἰς ὄραϊον χρονογράφημά του, δημοσιευθὲν εἰς τὴν «Ἐστία» ὁ κ. Παῦλος Νιρβάνας.

Ἡ Ἑλλὰς τῆς παλαιότερας περιόδου τῆς Τέχνης, ἡ Ἑλλὰς τοῦ Βυζαντίου καὶ ἡ νεώτερα Ἑλλὰς ἡ φημιζομένη εἰς τὴν πνευματικὴν καὶ ἐθνικὴν ζωὴν ἀνέζησαν εἰς τὰς τρεῖς πλαστικὰς εἰκόνας: Ἡ Ἀκρόπολις τοῦ 6ου π. Χ. αἰῶνος μὲ τὸ τέμενος τῆς Πανδρόσου καὶ τὰς Κόρας, ὅπως ἦσαν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, ἐσχεδιάσθη καὶ ἐξετελέσθη παρὰ τῆς δεσποινίδος Δάφνης Καλαποθάκη, ἀρχαιολόγου καὶ παρὰ τῆς καλλιτέχνιδος δεσποινίδος Μαρίας Σκούφου.

Ζωντανὰ ἔγχρωμα ἀγάλματα κατὰ τὴν τεχνολογίαν τῆς ἐποχῆς ἐπὶ καλλιτεχνικῶν βάθρων μὲ κιονόκρανα Δωρικὰ ἦσαν ὄραϊα κορίτσια τῶν Ἀθηνῶν, αἱ δεσποινίδες Οὐράνα, Βουτσινᾶ, Φίλιππιδου, Ζαχαρίτσα, Κανδοῆ, Κοντογόνι, Ἀϊτάκη, Ρουσοπούλου, Κασιέρη, Νταλιάνη, Βουτυρά.

Ἡ δεσποινὶς Κική Κολυβά ὡς ἱέρεια τοῦ τεμένου κρατοῦσα κλάδον μυρτιάς εἶχεν ὄλην τὴν αὐστηρότητα τῶν γραμμῶν καὶ τὴν θαυμασίαν στάσιν ἀρχαίας ἱερείας.

Ἡ ποιητὴ τῶν Βυζαντινῶν Παρθένων, σχεδιασθεῖσα καὶ ἐκτελεσθεῖσα παρὰ τῆς καλλιτέχνιδος κ. Ἐλένης Γεωργαντῆ, ἀντίγραφον Βυζαντινῆς τοιχογραφίας τοῦ ναοῦ τῆς Ραβέννας, εἶχε τὴν αὐτὴν θριαμβευτικὴν ἐπιτυχίαν, ἂν ὄχι ἀνωτέραν, τοῦ Βυζαντινοῦ Στέμματος.

Μέσα εἰς ὀλόχρυσον μωσαϊκὸν βῆθος καὶ πλαῖσιον χωριζόμενον ἀπὸ κλάδους φοινίκων καὶ ἐρυθροῦς κρίνους αἱ Βυζαντιναὶ Παρθένοι μὲ τοὺς ὄραϊους λευκοὺς πέπλους τῶν ἔδωκαν τὴν

ἈΝΟΙΞΙΣ

έντύπωσιν ζωγραφίας αληθινής. Ἡ κ. Ἀρτεμίου Βελουδίου καὶ ἡ δεσποινὶς Συννεφιά, δύο μελαχροῖνοι τύποι καλλονῆς κατεῖχον τὸ κέντρον τῆς πομπῆς. Παρ' αὐτὰς αἱ δεσποινίδες, Κασιέρη Μπουσίου, Χαροδούβαλη, Βλαχοπούλου ἐκλειαν τὴν χρυσὴν συνοδείαν μετὰ ὅλην τὴν πομπὴν καὶ πολυτελῆ μεγαλοπρέπειαν τῆς Βυζαντινῆς μας ἐποχῆς.

Ὁ Μικρὸς Σοφὸς τοῦ Γκάζη, μίαν ἀπὸ τὰς ὀραιότερας συνθέσεις του, ἀντιγραφείσα παρὰ τῆς δεσποινίδος Ἀναστασίας Ναυπλιώτου καὶ τοῦ κ. Γεωργαντή, ἔδωκεν ὀλοζώντανη μίαν εἰκόνα ἀγροτικῆς ζωῆς οἰκογενειακῆς.

Ἡ κ. Καραγατζάνη μετὰ τῆς θυγατρὸς της, καὶ τῆς μικρᾶς Γεωργαντῆ, ἡ δεσποινὶς Βλαχοπούλου, οἱ κ. κ. Γεωργαντῆ καὶ Μιχαηλίδης μετὰ τοῦ μικροῦ Ζούζουλα ὡς βρέφους καὶ τοῦ μικροῦ Μαρίου Μοντουόρη, ὡς σοφοῦ, ἀπετέλεσαν τέλειον σύμπλεγμα καὶ ἀκριβεστάτην ἀναπαράστασιν τῆς θαυμασίας εἰκόνας τοῦ Γκάζη. Οἱ Ἑλληνικοὶ χοροὶ ἐχορεύθησαν ὅσον οὐδέποτε τελείως. Τὸ θέατρον ὅλον ἐσειετο ἀπὸ χειροκροτήματα, κατελήφθη δὲ ἀπὸ ἀκράτητον ἐνθουσιασμόν, κατὰ τοὺς Κρητικοὺς χορούς, τοὺς ἐξαιρετικῶς ὀραίους καὶ πετακτούς.

Ὁλόκληρος ἡ Βασιλικὴ Οἰκογένεια καθὼς καὶ ὅλοι οἱ πρίγκηπες παρέστησαν, χειροκροτοῦντες δίδοντας πάντοτε τὸ σύνθημα τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως.

ΛΗΘ ΤΗΝ ΟΜΙΛΙΑΝ ΤΗΣ κ. ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ

ΠΩΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ Ο ΔΑΣΚΑΛΟΣ

Δίπλα ὅμως στὸ βιβλίον ἀνάγκη νάχωμε καὶ τὸ δάσκαλο. Τὸ καλὸ βιβλίον δὲν ἐννοεῖται χωρὶς τὸν καλὸ δάσκαλο. Ὁ δάσκαλος θὰ ζωντανένη ὅ,τι ἔγραψεν ὁ συγγραφεὺς, πολλὰ φορὰς καὶ θὰ τὸ συμπληρώσει. Γι' αὐτὸ πρέπει ὁ δάσκαλος καλὰ νὰ ξέρη τὴν ἰσότητά τῆς ἀποστολῆς του καὶ πῶς στὰ χέρια του διαπλάσσεται, ὑποταχτικὴ καὶ Εὐπλαστὴ, ἡ ἄλπιδα τῆς φυλῆς. Ἡ συναίσθησις μιᾶς τέτοιας ὑπέροχης ἀποστολῆς, πρέπει νὰ δίνη στὸν δάσκαλο τὴ δύναμιν ν' ἀγαπήσῃ τὸν δύσκολο καὶ ἱερὸν ἀγῶνα του καὶ νὰ συνεργάζεται μετὰ τὸν συγγραφεὶ καὶ μετὰ τὸν νομοθέτη γιὰ τὴν ὑψώσιν τῆς παιδικῆς ψυχῆς. Πλάι πλάι μετὰ τὸν φυσικὸν πατέρα τοῦ παιδιοῦ ἔρχεται αὐτός, ὁ πνευματικὸς πατέρας. Σ' αὐτὰ χέρια του ἐμπιστεύεται ἡ οἰκογένεια τὰ παιδιὰ της, ἡ πατρίδα τοὺς στρατιώτες της, ἡ κοινωνία τοὺς πολίτες της. Ὁ δάσκαλος παίρνει μαζί του τὰ μικρὰ παιδιὰ, ἐκεῖνα ποῦ δὲν ξέρουν ἀκόμη τίποτα, ποῦ εἶναι ἕνα ἄγραφο βιβλίον, ποῦ σ' αὐτὸ

ὁ δάσκαλος θὰ χαραῖξῃ γιὰ νὰ μὴ σβυστῇ ποτέ, μετὰ ὑπομονὴν καὶ μετὰ ἀγάπην, τὸν δρόμον τῶν παιδιῶν αὐτῶν πρὸς τὴν ζωὴν.

Κάθε παιδί δὲ μοιάζει μετὰ τ' ἄλλο. Ὅλα τὰ παιδιὰ δὲν ἔχουν τὶς ἴδιες ἰκανότητες, αἰτε τὶς ἴδιες τάσεις. Πολλὰ παιδιὰ ἔχουν ἐλαττώματα, ἄλλα ἔχουν ἄτονας ἀρετὶς ἢ γεννώμενες κακίες. Ὁ δάσκαλος εἶναι ποῦ θὰ τὰ δεῖ ὅλα αὐτὰ, ποῦ θὰ ἰσιώσῃ τὸ στραβὸν γλαδί, ποῦ θὰ κεντρίσῃ τὸ ἄκαρπο δέντρο γιὰ νὰ δώσῃ τὸν ἐφέλιμον καρπὸν. Ὁ δάσκαλος εἶναι ποῦ θὰ προσαρμόσῃ τὶς γενικὰς τάσεις τοῦ βιβλίου σύμφωνα μετὰ τὸν ἄτομικὸν χαρακτῆρα τοῦ κάθε παιδιοῦ. Ἄν τὸ παιδί εἶναι πεισματάρικο ἢ μεταβάλλει ὁ δάσκαλος τὸ πείσμα αὐτὸ σὲ δύναμιν τοῦ χαρακτῆρα. Ἄν εἶναι πονηρὸν, ἢ μεταβάλλει τὴν πονηρίαν σὲ σοφίαν καὶ φρόνησιν. Ἄν τὸ κοριτσάκι εἶναι φιλάρεστο, ἢ κἀμὲν τὴν φιλαρέσκειάν του ἀξιολόγητο καὶ θεϊκὸν φέροισιν τὸν ἀνήσυχον χαρακτῆρα ἢ τὸν διευθύνει σὲ τοῖμυρὸς καὶ ἐφέλιμους πράξεις. Αὐτὸ ὅμως θὰ γίνῃ ὅταν ὁ δάσκαλος καταλάβῃ ὅτι τὸ ἐλάττωμα στὸ παιδί εἶναι ἐπίσης φυσικὸν καὶ ἀναπόφευκτον, ὅπως εἶναι καὶ τὸ προτέρημα καὶ τὸ ἐλάττωμα μένει καὶ κυριαρχεῖ, ἂν δὲν τοῦ δώσῃ ὁ δάσκαλος ἐγκαίρως μίαν ἀγαθὴν κατεύθυνσιν, ὅποτε γίνεται ἕνα γόνημο πλεονέκτημα. Συνήθως πασιζόντας νὰ δι-ορθώσωμε τὰ φυσικὰ τοῦ παιδιοῦ, τοῦ ὑποβάλλομε τὸ δικὸν μας τὸ φυσικόν. Καὶ πολὺ ἀργὰ καταλαβαίνομεν ἐπὶ τέλους πῶς τὸ παιδί εἶναι ἕνα ἄνθρωπος διαφορετικὸν, ποῦ τείνει νὰ ξετυλιχθῇ σύμφωνα μετὰ τὶς ἰδιότητες ποῦ τὸ ἀποτελοῦν καὶ ὅχι σύμφωνα μετὰ τὶς δικῆς μας ἰδιότητες.

ΒΑΡΕΓΚΑ ΟΛΕΣΣΩΒΑ

(Συνέχεια)

— Ναι! Εἶναι ὀραία καὶ πλουσία. Θὰ κληρονομήσῃ καὶ ἀπὸ τὴν θεῖαν της ἕνα μεγάλο κτήμα ἐλεύθερον ἀπὸ χρέη.

— Τί μ' ἐνδιαφέρουν αὐτὰ; εἶπε.

— Δὲν ἔχεις διαθέσιν σήμερον, τί σοῦ συμβαίνει; θέλω νὰ τὸ ξεύρω ὅσον ἀφωσιωμένη ἀδελφῆ ποῦ εἶμι. Καὶ ἐχμολογέλασε. Δὲν εἶσαι εὐθυμὸς...

— Γιατί; ἠρώτησε.

— Ἐγώ;

— Εἶμι εὐθυμὸς, ἂν καὶ δὲν ἔβαψ τὴν γυναῖκα μου πρὸ δεκαπέντε ἡμερῶν. Εἶπε γελῶν.

— Με κατηγορεῖς, διότι δὲν λυποῦμαι τὸν μακαρίτην ἀρκετά. Με νομίζεις ἐγωίστην;

Ὅμως ἐγνώρισες τὸν ἄνδρα μου, καὶ σοῦ ἔγραψα τί ζωὴ ἐπερνοῦσα. Μοῦ φαίνεται πῶς ἡ τύχη χρεωστῆται νὰ με ἀποζημιώσῃ διὰ τὰ δυστυχημένα χρόνια ποῦ ἔζησα.

Καὶ ἡ Ἐλισσάβητ ἐκοκκίνησε ἐνῶ ἐκύτταζε τὸν ἀδελφόν της.

— Τί θέλεις νὰ εἰπῆς; ἠρώτησε ἐκεῖνος.

— Ναι, ἴσως... ζαναπανδρευθῶ. ἤρρισε τότε νὰ τοῦ ἀναπτύσῃ τὰς ἰδέας της, νὰ τοῦ ὁμιλῇ διὰ τὸν Μπενκόβσκυ, ἐνῶ ὁ Ἰππόλυτος τὴν ἤκουε, χωρὶς νὰ αἰσθάνεται κινεῖν ἐνδικαί-φερων δι' ὅσα τοῦ ἔλεγε, καμμίαν συμπάθειαν δι' αὐτήν.

Μία ἡμέρα στὸ τσάι ἡ Ἐλισσάβητ εἶπε:

— Ξεύρεις, αὐριον εἶναι τὰ γενέθλια τῆς Βάρεγκας, πρέπει νὰ πάμε.

— Πήγαινε σύ, καὶ εὐχίσσου τὴν ἐκ μέρους μου, εἶπε, ἂν καὶ ἠσθάνετο μεγάλην ἐπιθυμίαν νὰ τὴν συνοδεύσῃ.

— Πολὺ καλὰ, ἀπήντησε ἡ Ἐλισσάβητ, ἐνῶ προσπαθοῦσε νὰ κρύψῃ ἕνα μειδίαμα.

— Μοῦ εἶπεν ἡ Βάρεγκα ὅτι ἡ τοποθεσία ἐκεῖ εἶναι πολὺ εὐμορφῆ, εἶπε καὶ ἐκοκκίνησε, διότι εἴχευε ὅτι ἡ ἀδελφῆ του τὸν ἠνόησε.

— Πᾶμε σὲ πρὸς κλάω, ἐπέμεινε. Θὰ δῆς τί ὀραία ποῦ εἶναι ἐκεῖ. Δὲν θὰ μείνωμεν ἄλλως τε πολλὴν ὄρα. Θέλεις;

Ἐδέχθη, ἀλλὰ ἡ διάθεσίς του εἶχε χαλάσει.

— Τί ἀνάγκη ἦτον νὰ εἰπῶ ψεύματα; Εἶναι καλὸ νὰ θέλω νὰ ξανακίω ἀκόμη μίαν φορὰν τὴν εὐμορφὴν αὐτὴν νέαν;

Τὴν ἐπαύριον ἐξύπνησε ἐνωρίς, καὶ ὁ πρῶτος θόρυβος ποῦ ἄκουσε ἦτον ἕνα εὐχο γέλοιο. Μόνον ἡ Βάρεγκα εἰμποροῦσε νὰ γελάῃ ἔτσι. Ὁ Ἰππόλυτος ἐπήδησε ἀπὸ τὸ κρεβάτι του, καὶ ἄρχισε νὰ ντύεται βιαστικῶς. Τί νὰ συνέβαινε ἐκεῖ κάτω; Ἦλθε ἴσως νὰ τοὺς προσκαλέσῃ σπῆτι της; τί χαριτωμένο κορίτσι!

— Φαντάσου, ἐφώνησε ἡ Ἐλισσάβητ μὲ τὸν εἶδε νὰ ἐμβαίνει εἰς τὴν τραπεζαρίαν. Ἐφυγεν ἀπὸ τὸ σπῆτι της, κρυφά. Καὶ ξέρεῖς γιατί;

— Γιὰ νὰ ἀποφύγῃ τοὺς γαμβρούς, ὡμολόγησεν ἡ νέαν γελῶσα. Φαντασθῆτε τί μούτρα θὰ κάνουν τώρα! Ἡ θεῖα Λουτσιόσκυ ποῦ θέλει καὶ καλὰ νὰ με πανδρέψῃ ἔστειλε εἰς ὅλους ἐπισήμους προσκλήσεις, καὶ ἄρχισεν ἐτοιμασίες. Ἐγὼ τὴν ἐβοήθησα σὲ ὅλα, καὶ σήμερον μάλιστα ἐξύπνησα, ἐπήδησα στὸ ἄλογόν μου καὶ ἦλθα. Τοὺς ἔγραψα πῶς πηγαίνω στὸς Στσερμπάτσεφ ἀπὸ τὸ ἀντίθετον ἀκριβῶς μέρος.

Μετὰ τὸ τσάι ἡ Βάρεγκα ἐπρότεινε ἕνα

περίπατον μετὰ τὴν βάρκα ἕως τὸ δάσος. Ἄλλ' ἡ Ἐλισσάβητ ἀπήντησε.

— Δὲν θὰ ἔλθω μαζί σας. Πρέπει σήμερον νὰ κάμω μίαν ἐπίσκεψιν ποῦ δὲν εἰμπορῆ ν' ἀναβληθῇ.

Ὁ Ἰππόλυτος ἐσκέφθη ὅτι ἡ ἀδελφῆ του εὐρήκε αὐτὴν τὴν πρόφασιν διὰ νὰ τοὺς ἀφήσῃ μόνους. Ἡ Βάρεγκα ἐφώνησε.

— ὦ! τί κρίμα! ἐμεῖς ἔμεις θὰ πάμε. Θὰ πάρομε μαζί τὸν Γρηγόρη καὶ τὴν Μάσσα.

— Καλὰ, ἀλλὰ ποῖος θὰ ἐτοιμάσῃ τὸ γεῦμα, ἂν λείπει ἡ Μάσσα;

— Καὶ ποῖος θὰ γευματίσῃ; Ἐσὺ θὰ πᾶς στοὺς Μπενκόβσκυ, καὶ ἐμεῖς θὰ ἐπιστρέψωμε τὸ βράδυ....

Ὁ περίπατος εἰς τὸ δάσος ὑπῆρξεν ἀπολυτικῶς καὶ μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν ἀπεφασίσθη νὰ συνοδεύσῃ τὴν Βάρεγκα εἰς τὸ σπῆτι της τὸ ἴδιον τὸ βράδυ ὁ Ἰππόλυτος καὶ ἡ Ἐλισσάβητ διὰ νὰ τὴν βοηθήσῃ νὰ δικαιολογήσῃ τὴν τρέλλα της τῆς ἡμέρας ἐκεῖνης.

Ὅταν τὸ ἀμαξάκι τῆς Ἐλισσάβητ ἐσταμάτησε ἐμπρὸς εἰς τὸ σπῆτι τοῦ Ὀλεσσώβ ἐφάνη εἰς τὴν εἴσοδον ἡ Μαργαρίτα Ροδιονόβνα Λουτσιόσκυ ὑψηλὴ καὶ ἀδύνατη.

— Τί εὐχάριστος ἐκπληξίς! ἐφώνησε, ἐνῶ συγχρόνως ἔρριχνε ἕνα ἄγριο βλέμμα εἰς τὴν Βάρεγκα, καὶ τὴν ἐφώνησε ἰδιαίτερον νὰ τῆς ζητήσῃ ἐξηγήσεις.....

Μέσα εἰς τὸ σαλόνι σὲ μίαν πολυθρόνα ἐκινεῖτο μετὰ κόπον ἕνα μεγάλο σῶμα μετὰ πρόσωπο κόκκινον. Ἀνέπνεε βαρεῖα καὶ ἐκύτταζε τὸν Ἰππόλυτον μετὰ μάτια θαμπά.

— Χαίρω ποῦ σὰς βλέπω... εἶπε τέλος. Εἶμι ὁ συνταγματάρχης Βασίλης Ὀλεσσώβ. Ἐνίκησα τοὺς Τούρκους καὶ τοὺς Τεκίνους, καὶ σήμερον μετὰ νικᾷ ἡ ἀρρώστια! Χαίρω ποῦ σὰς βλέπω. Ὅλες αὐτὲς τῆς ἡμέρας ἡ Βάρεγκα μοῦ ζαλίζει τ' αὐτιά μετὰ τὰς γνώσεις σας, τὴν ἐξυπνάδα σας. Ἐλισσάβητ Σεργιέβνα, χαίρω ποῦ σὰς βλέπω.

— Καὶ ἐγὼ χαίρω, εἶπεν ἡ Ἐλισσάβητ.

— Ὅχι, ἀστεῖαίστε! Τί εὐχάριστος βρῆσκει κανεὶς νὰ βλέπῃ ἕναν γέροντα σπασμένο ἀπὸ τοὺς ρευματισμοὺς καὶ ἄρρωστον ἀπὸ τὴν αἰωνίαν διψῶν, χωρὶς νὰ τοῦ δίδουν νὰ πιῇ οὔτε ἕνα ποτηράκι εἰκοσιπέντε χρόνια ὅμως πρῖν.

— Μὴν μιλεῖς τόσο πολὺ, θὰ σοῦ ἔλθῃ πάλιν βήχας.

— Ἀκούσατε; ἐξηκολούθησε ὁ Βασίλης Ὀλεσσώβ ἀποτεινόμενος τώρα εἰς τὸν Ἰππόλυτον. Δὲν πρέπει νὰ μιλῶ; βλάπτει. Νὰ

πίνω : βλάπτει. Νά τρώγω όσον θέλω : βλάπτει. "Όλα βλάπτουν νά μέ πάρη ό διάβολος.

Ο Ίππόλυτος εκύτταξε τότε τόν συνταγματάρχην τότε τήν θείαν Λουσιτίσκυ και εσκέπτετο : Μέ τί τέρατα ζή αυτό τό κορίτσι.

Γύρω εις τούς τοίχους τά χαρτιά ήσαν καπνισμένα, τό πάτωμα ξεβαμμένο, τά νταμια θαμπά. "Όλα εφαινοντο σαν κουρασμένα από τήν ζωήν.

Η Βάρεγκα έφερε τήν μυρωδιά τής δροσιάς μέσα στό μουχλιασμένο σαλόνι. Έκρατούσε εις τά χέρια της ένα μεγάλο μπουκέτο λουλούδια και τό πρόσωπό της έλαμπε από ευχαρίστησιν.

— Ίππόλυτε Σέργιεβιτς, έρχεσθε νά κάκώμε ένα γύρο ; θά σάς δείξω όμορφα μέρη.

Και όταν έμβήκαν εις τόν κήπον ήρώτησε :

— Πώς σάς φρίνεται ό μπκμπας,

— Μου έμπνέει σέβας, ειπεν ό Ίππόλυτος.

— "Όπως σ' έλον τόν κόσμο. Είναι πολύ γενναίος.

Εις τόν Τουρκικόν πόλεμον του έδωκαν τόν Σταυρόν του Αγίου Γεωργίου, όμως έθύμωσε επειδή δέν έδωσαν τό ίδιο παράσημο σ' έναν υπαξιωματικόν που ειχεν ανδραγαθήσει. Και δέν τό έδέχθη. "Όταν τό έδωκαν εις τόν υπαξιωματικόν τόν επήρε κι' αυτός.

— Μέ πόσον ένθουσιασμόν μιλείτε ! ειπε ό Ίππόλυτος.

— "Ω ! ναι ! μ' άρέσει ό πόλεμος. "Αν ποτε πολεμήσουν έδω, θά γείνω νοσοκόμος.

— Και τότε εγώ θά γείνω στρατιώτης.

— Έσεεις ; Άστειεύεσθε ! θά εισθε κακός στρατιώτης, έτσι ισχνός και αδύνατος.

— Έπροχωρούσαν εις ένα μονοπάτι ανάμεσα εις τής μηλιές. "Ενα μαύρο σύνεφο άπλώνετο γρήγορα εις τόν ουρανόν, ή άτμοσφαιρά ενίγνετο βαρειά, και ασφυκτική.

— Έπιστρέφομεν ; ήρώτησεν ό Ίππόλυτος.

— Ναι, θά βρέξη, ειπεν ή Βάρεγκα.

Ο κρότος τής βροντής άντήχησεν εκείνην τήν στιγμήν, και οι δύο νέοι έρρίγησαν. Τά φύλλα έτρεμαν εις τά κλαδιά, και ή σκιά ενίγνετο όλοένα πυκνότερα.

— Δέν έπρόσεξα πως έπλησίαζε ή καταιγίς, ειπε ή Βάρεγκα, ενω έτρεχαν προς τό σπιτι.

Εις τήν εισοδον τούς έπερίμεναν ή Έλισάβετ και ή θεία Λουσιτίσκυ.

— Θά έλλη τρομερά καταιγίς, ειπε.

— "Ισως αναγκασθούμε νά μείνωμε έδω τήν νύκτα. Θέλεις ; ήρώτησεν ή Έλισάβετ.

— "Αν δέν ένοχλούμε κανέναν.

— "Ορίστε άνδρας ! έφώναξεν ή Βάρεγκα.

Πάντα μέ τόν φόβον μήπως ένοχλήσετε κανένα, μήπως δέν εισθε έν τάξει ; Θεέ μου ! τί κουραστική θά είναι ή ζωή για σας ! πάντα άνήσυχος !

Χονδρές σταγόνες βροχής ήρχισαν νά κτυπούν τήν στέγην όλοένα πυκνότερες.

— Πάμε μέσα, ειπεν ό Ίππόλυτος. Θά βραχήτε.

— Πάμε, επανέλαβε ή Βάρεγκα.

— "Α ! ειπεν ό συνταγματάρχης, βλέπετε ; άνωτέρα διαταγή σας αναγκάζει νά μείνετε αιχμάλωτοι μου έως αύριον.

— Ναι, αδύνατον νά περάσωμε τό δάσος μ' αυτόν τόν καιρόν.

— Έχομεν αρκετά δωμάτια, ειπεν ή θεία,

— Τότε... ήθελα νά σας ρωτήσω... αυτή ή καταιγίς μ' επείραζε τόσο πολύ... "Ηθελα νά ειξευρα που θά μείνω δια νά αναπαυθώ λίγα λεπτά, ειπεν ό Ίππόλυτος.

Η φωνή του ήτο τόσο αδύνατη και διακεκομμένη, ώστε επροκάλεσε γενικήν άνησυχίαν.

Και επειδή εχλώμαινε σαν νά έλιποθυμούσε τούς άνεστάτωσε όλους.

— Άμμωνία... τρέχω νά φέρω, έφώναζε ή Μαργαρίτα.

Και ενω εισέπνεε ήσθάνετο ότι αυτή ή σκηνή τόν έκαμνε γελοϊον εις τά μάτια τής Βάρεγκας.

— Είσθε καλλίτερα ; ήρώτησε ή θεία Λουσιτίσκυ.

Τήν ηυχάριστησε μέ σφιγμένα δόντια και τέλος κατόρθωσε νά απαφύγη τας περιποιήσεις των, και νά ξεπλωθη σ' έναν καναπέ μέσα εις τό μικρό δωμάτιο όπου του ειχεν ετοιμάσει.

"Όταν τήν άλλην ήμέραν εξύπνησε, ήρχισε νά ντύνεται (χωρίς και αυτός νά ειξευρη διατι έσηκώθη τόσο πρω), και απεφάσισε νά πάρη ένα λουτρό εις τί ποτάμι. Μισοκοιμισμένος ακόμη επροχώρησε εις τό στενό μονοπάτι που ώδηγοΰσε εις τό ποτάμι.

"Όλα ειςαν φωτεινά και εύθυμα. Τά πουλιά έφλυκρούσαν αναμεταξύ των μέ ζωηρότητα ενω έτσιμποΰσαν τά κεράσια. Εις τά φύλλα έτρεμαν σταλαγματιές βροχής σαν διαμαντένια δάκρυα λαμπερά, που εκυλοΰσαν στην γη.

Έξαφνα εσταμάτησε θαμβωμένος. Έμπρός του, βυθισμένη εις τό νερό εις τήν μέσην εστέκετο ή Βάρεγκα. Έτίναζε τά βρεγμένα μαλλιά της και τό νερό έτρεχε ανάμεσα στα δάκτυλα της. Ο Ίππόλυτος έβλεπε μέ θαυμασμό, μέ σέβας, αυτό τό θέαμα, ωσαν νά ήτο κάτι τό ιερόν, τόσο αρμονική τόσο αγνή ήτο ή καλλονή τής νέας. Άλλά τό καλόν είναι τόσο σύντομο, όσο σπάνιο είναι τό όρατο. Η Βά-

Ο πρωθυπουργός της Άγγλιας σερ Άσκουϊθ έξερχόμενος τής Βουλής των Κοινοτήτων υπό τας επευφημίας των βουλευτών μετά τας τελευταίας δηλώσεις του περί της τελικής νίκης των Συμμάχων.

ρεγκα έσήκωσε έξαφνα τό κεφάλι και μέ μίαν θυμωμένη φωνήν έβυθίσθη γρήγορα εις τό νερό έως εις τόν λαιμόν. Εις τό πρόσωπό της έξωγραφίζετο ό φόβος ή περιφρόνησις και ό θυμός.

— Φύγετε απ' έδω ! Δέν ντρέπεσθε ;

— Δέν ειμπορώ, ήθέλησε νά απαντήσει ό Ίππόλυτος, αλλά τά χείλη του έτρεμαν τόσο, ώστε δέν ειχεν τήν δύναμιν νά άρθρώσουν λέξιν.

— Φύγε απ' έδω, άνανδρε ! έφώναζε πάλιν ή νέα.

Τί τόν ενδιέφεραν ή φωνές αυτές ; τήν έβλεπε μέσα εις τά μάτια γονατιστός.

— Τώρα θά σου δείξω εγώ, έψιθύριεν ή Βάρεγκα μέ άνήδιαν και έξαφνα έβγήκεν από τό νερό και ώρμησεν επάνω του. Συγχρόνως ήσθάνθη εις τό πρόσωπό του ένα κτύπημα μέ κάτι βρεγμένο και βαρύ που τόν έτύπλωσε και τόν έρριψε προς τά όπίσω. Και τά κτυπήματα ήρχισαν νά πέφτουν σαν βροχή εις τό

κεφάλι, τό πρόσωπο και τούς ώμους. Τέλος ένα δυνατώτερο κτύπημα εις τό στήθος τόν έρριξε κάτω. Και ό άνθρωπος έμεινεν ακίνητος από τήν έντροπήν.

...Και μόνον όταν ήσθάνθη ότι κρύνει ήνοιξε τά μάτια. Η Βάρεγκα ήτον σκυμμένη επάνω του

— Καλά εισθε ; Πώς θά πάτε τώρα στό σπιτι μ' ούτά τά χάλια ; βρώμικος, βρεγμενος κουρελιασμένος ; πέστε τουλάχιστον πως έγλυστήσατε, κ' επέσατε μέσα στό νερό. Δέν έντραπήκατε ;... Θά μπορούσα νά σας σκοτώσω αν μου έπεφτε τίποτε άλλο στα χέρια.

Τήν ήκουε χωρίς ν' απαντά, και όταν τήν ειδε νά φεύγη ήρώτησε.

— Δέν θά σας... ξαναϊδώ πιά ; και εσκέφθη πως έπρεπε νά τής ειπή «συγχωρήσατέ με» όμως δέν επρόφθασε διότι μέ μιά περιφρονητικήν κίνησιν του χεριού έγεινε άφαντη ανάμεσα στα δένδρα.

παραλίας τῆς Ἠπείρου, τῆς μόνης μεγάλης ἡρωϊκῆς σκηνῆς, καὶ τὸν ἀπαιταχοῦ ἀποπνέοντα ἀμβρόσιον αἰθέρα καὶ τῶν χρωμάτων τὴν ἀρμονίαν, καὶ τὸ φῶς, τὸ θεῖον δῶρον τῆς μακαρίας ταύτης φύσεως, δὲν εὐρίσκετε ἀνεξήγητον ὅτι μόνον κερκυραῖος ποιητῆς ἠδυνήθη νὰ δώσῃ ψυχὴν τοιαύτην καὶ μορφήν εἰς τοὺς στίχους του.

Οὐδὲ τὰ ὄρια τοῦ παρόντος ἀλλ' οὐδ' ἡ φύσις αὐτῆ τοῦ ποιήματος, μοῦ ἐπιτρέπουν νὰ ἀποπειραθῶ ἀνάλυσιν αὐτοῦ. Ἦθελα μόνον νὰ παραθέσω ἐνταῦθι στίχους τινάς, διὰ νὰ καταστήσω μᾶλλον εὐδιάκριτον τὴν ιδέαν τοῦ ὠραίου καὶ τοῦ ὑψηλοῦ, ἢ ὅποια διαπνέει τὸ ποίημα καὶ ἐκδηλοῦται παντοιομορφῶς, π. χ. στίχους ἐκφράζοντας τὸ τόσον χαρμώσουν, ἀλλὰ καὶ τόσον πένθιμον συναίσθημα τῆς ἐπανόδου εἰς τὴν δούλην πατρίδα. Τὰ γυναικόπεδα ἀπὸ τοῦ πλοίου διακρίνουν τὸ πρῶτον τὰ Κρητικὰ βουναί:

Ἡ Κρήτη! δὲν ἐχύθηζε τέτοια φωνὴ τριγύρου;
Δὲν εἶν' ἀπάτη λογισμοῦ, δὲν εἶναι πλάσμα ὀνειροῦ.
Ὡ! πῶς χοιμᾶνε γιὰ νὰ ἰδοῦν τ' ἀγαπημένα μέρη
Ποῦ σημαδεύει ἀκίνητο τῆς κορασιᾶς τὸ χέρι!
Μὲ τί φωνή, ξανοίγοντας μακρὰ τὸν Ψηλοῤῆτη,
Χίλιαις φοραῖς νὰ ξαναεἰποῦν ἡ Κρήτη! ἀκοῖς, ἢ
[Κρήτη!

Λὲς ὅτ' ἡ φλόγα τῆς αἰγῆς ποῦ φέγγει ἀπὸ τὴν Ἴδα,
Τὰ στήθη αὐτὰ ξεπάγωσε μὲ μία τῆς μόνης ἀχτίδα,
Καὶ τόσα κλάυματα χαρᾶς ἐκεῖθε μέσα βγαίνουν,
Ὅπου τὰ πρῶτα αἰσθήματα σὰ χόρτο ἀναχλωραίνουν.
Χαίρονται ἢ δύστυχαις! Καὶ τί 'ς τὸν κόσμον θὲ νὰ
[ἐλπίσουν;
"Ἀχ [γιὰ τὴν ἔρημους χαρὰ κ' οἱ ἀγγέλοι θὰ δα-
[χοῦσουν]

Ὁλος ὁ σπαραγμὸς τῆς ἐπανόδου, συγκεν-
τροῦμενος εἰς τὸν τελευταῖον ὑψηλὸν στίχον.
Στίχους πάλιν περιγραφικούς, ἐπὶ τῶν ὁποίων
ὁ τελευταῖος διαχέει τὸ μεγαλεῖον τοῦ Ἀπείρου:

Εἶχε νυχτώσει τ' οὐρανοῦ βαθύτατη μαυρίλα
Τῆ γλῶσσι τοῦ κάμπου ἐσκέπαζε καὶ τοῦ βουνοῦ τὰ φύλλα
Μαυρολογοῦσαν τὰ νερὰ κ' οἱ βράχοι τῆς θαλάσσης.
"Ἄστρο χλωμὸ δὲν ἔφεγγε 'ς τὴν ἔρημιάν τῆς πλάσης,
Καὶ μόνον ἔκανε, κρυφὰ περνώντας τὸ φεγγάρι
Μίαν ἄκρη ἀπὸ τὰ σύννεφα λάμπει ἀργυρὴ νὰ πάρη'
Φωνὴ δὲν ἄκουες' πούπετα δὲν ἐβλεπες διαβάτη.
Εἶχε τὸν ὕπνον ἀποδεχτὴ καλύβι καὶ παλάτι
Δὲν ἐσπαρνοῦσαν τὰ πουλιὰ ποῦ σύσοζα εἶχαν βάλει,
Σκέπη θερμὴ, τὴν ἴδια τους φτεροῦγα 'ς τὸ κεφάλι.
Ἦταν τὸ χόρτο, τὸ κλαρὶ κ' ὁ ἀνθὸς τὴν ὥρα ἐκεῖνη
Τοῦ μαμμουδιοῦ προσκέφαλο, τῆς πεταλοῦδας κλίνη,
Τ' ἄρνι 'ς τὴ μάντρα ἐπλάμαζε, τ' ἀγρίμι 'ς τὴ μο-
[νιά του'
Ὅλα τὰ πλάσματα, Θεέ, 'ς τὸν ἴσκιό σου ἀποκάτου!

Κατὰ τὴν ὥραν ταύτην ἡ Εὐδοκία διευθύνεται εἰς τὰ ἐρείπια τοῦ Ἀρκαδίου, ἐκεῖ ἵπου ἐπέσειν ὁ Μάνθος. « Ἐκεῖ τὴ σέρνει ὁ πόθος τῆς ». Καὶ

Κάθε ποῦ τ' ἄχαρο κορμὶ τὴν πρώτη βία του παῖνε
Καὶ ἀργοκινάει γυρεύοντας ἡπατα νέα νὰ λάβῃ,
Μέσα ἡ ψυχὴ τῆς φαίνεται πῶς ξέφνου λείει 'ς ἐκεῖνο.
Δειλὸ κορφάρι, ἀκολούθα με, τί φεύγω καὶ σ' ἀφίνο!

Ἀνεγνώσατε στίχους εἰς τοὺς ὁποίους νὰ δια-
ακρίνεται ὠραιότερον ἢ ὑπέροχος ὑπόστασις τοῦ
πνεύματος; Ἦ στίχους εἰς τοὺς ὁποίους τὰ
λευκὰ καὶ ἀβρὰ θέληγητρα καὶ ὁ κάματος καὶ ἡ
λιποψυχία τῆς ἡρωίδος ἐπὶ τῶν ἐρειπίων νὰ
συνδέονται εἰς εἰκόνα ἀρρήτου πλαστικότητος;

Μὲ τὴ στεγνὴ τῆς δύναμι χοιμῶντας ἀνεβαίνει
Στὰ ρεπεθέμελα ψηλὰ καὶ πέφτει λιγομένη,
Λὲς καὶ 'ς αὐτὸ τὸ χάλασμα ποῦ ἡ πέτρα καὶ τὸ χῶμα
Σὰ ροῦχο ξυλοκρέββατου μαυρολογοῦσε ἀκόμα,
Νὰ ρίξῃ λούλουδο λευκὸ μὴν ἔχοντας κανένα,
Τὸ δειλιασμένο ἐπρόσφερε κορμὶ τῆς ἡ παρθένα.

ΣΥΝΤΑΓΑΙ

Κολοκυθάκια πανέ. Τὰ βράζετε ὀλόκληρα, χω-
ρὶς νὰ λιώσουν, τὰ κόβετε φέτες, τὰ ἀλατίζετε, τὰ
πασπαλίζετε εἰς τριμμένο τυρὶ παρμεζάνα, τὰ περ-
νᾶτε εἰς αἰγὰ κτυπημένα, τὰ ἀλευρώνετε καὶ τὰ τη-
γανίζετε εἰς ἄφθονο βραστὸ πάχος.

Κολοκυθάκια φρικαδέ. Τὰ κόπτετε στρογγυλὰ
καὶ λεπτὰ κομματάκια, τὰ ψήνετε μὲ βούτυρο καὶ
μαϊντανό, δένετε σάλτσα αὐγολέμονο καὶ τὰ σκετά-
ζετε σεβρισιμένα. Γύρω τὰ γαρνίρετε μὲ φέτες ψομί
κοιμένες σὰν φεστόνι καὶ τηγανητὲς μὲ βούτυρο.

Κολοκυθάκια φούρνου. Τὰ χωρίζετε εἰς δύο
κατὰ μῆκος. Ἐχετε φιλοκομμένα ρέστα ψητοῦ, ἢ
κότας ἢ καὶ ψαριοῦ, τὰ ὁποῖα σοτάρετε μὲ βούτυρο
καὶ σβύνετε μὲ κρασί. Βαθουλώνετε τὰ κομμάτια τῶν
κολοκυθιδῶν σας, ἀφαιροῦται τὴν ψύχαν των τὴν ὀ-
ποῖαν σοτάρετε μαζὺ μὲ τὸ κρέας. Βάζετε εἰς τὸ ταψὶ
τὰ κολοκυθία σας, μὲ τὸ κοίλωμα πρὸς τὰ ἐπάνω,
ἀφοῦ λιώσετε λίγο βούτυρο εἰς τὸ ταψὶ σας. Γε-
μίζετε μὲ τὸ μίγμα σας τὸ βαθούλωμα τῶν κολοκυ-
θιδῶν. Τὰ ποτίζετε μὲ τυρὶ τριμμένο, τὰ σκεπάζετε
μὲ σάλτσα bechamel καὶ τὰ στέλλετε εἰς τὸν φούρνο.

Κολοκύθια παστίτσο. Τὰ βράζετε, τὰ περνᾶτε
ἀπὸ τρυπητό, τὰ ἀλατίζετε, τὰ περνᾶτε μὲ βούτυρο,
προσθέτετε ψύχα ψομί καὶ τυρὶ τριμμένο ἀπὸ μιὰ
φούχτα εἰς μιὰ ὀκτὰ κολοκύθια, 4 αἰγὰ, πολὺ μαϊν-
τανὸ φιλοκομμένο καὶ ὀλίγη σάλτσα ἀπὸ ψητὸ ἢ ροσ-
μπίφ. Τὰ ἀνακατόνετε ὅλα καλά, τὰ βάζετε εἰς βου-
τυρωμένη φόρμα καὶ τὰ στέλλετε εἰς τὸν φούρνο.